

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 19.04.2017

Deres ref.:

[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

2016/6962

Saksbehandler:

Johan Danielsen

Avgjørelse i klagesak - klage på tillatelse til utsetting av lutzgran i Bodø kommune

Miljødirektoratet opprettholder Fylkesmannen i Nordlands vedtak av 29.04.2016 som gir Johnny Wiik utsettingstillatelse for lutzgran i Bodø kommune. Miljødirektoratet kommer til at utsettingen på arealet og med vilkår ikke gir for store uheldige følger for naturmangfoldet. Klagere gis ikke medhold.

Vi viser til klager fra Naturvernforbundet, SABIMA og WWF og Forum for natur og friluftsliv Nordland på Fylkesmannen i Nordlands vedtak av 29.04.2016. Klagesaken ble oversendt til Miljødirektoratet fra Fylkesmannen i brev av 09.06.2016.

Sakens bakgrunn

Fylkesmannen i Nordland ga i vedtak av 29.04.2016 Johnny Wiik (søker) tillatelse til utsetting av 2000 planter av lutzgran (*Picea lutzii*) til skogproduksjon på 8 dekar skogsmark på gnr./bnr. 139/21 i Bodø kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7.

Vedtaket ble påklagd av Naturvernforbundet, SABIMA og WWF og Forum for natur og friluftsliv Nordland (klagere) hhv. 24.05.2016 og 20.05.2016. Klagen er så like at de behandles samlet. Fylkesmannen opprettholdt sitt vedtak, og oversendte klagesaken til endelig avgjørelse hos Miljødirektoratet.

Klageres anførsler

Følgende grunnlag for klage anføres:

- Lutzgran behandles som sitkagran på grunn av at de er vanskelig å skille og mistanke om at lutz- og sitkagran påvirker miljøet på samme måte (Naturvernforbundet/SABIMA/WWF og Forum for natur og friluftsliv Nordland).
- Omkring utplantingsarealet står det allerede sitka-, lutz-, hvit- og englemannsgran som alle hybridiserer med hverandre gjennom vindpollinering. Ytterligere utplantning vil føre til en uoversiktlig situasjon i forhold til genetikken hos oppslag av utenlandske treslag i området (Forum for natur og friluftsliv Nordland).
- Ettersom lutzgran etter alt å dømme sprer seg like mye som sitkagran bør det, ut fra føre var prinsippet, ikke plantes mer av denne arten i området. Som følge av situasjonen over vil mange av frøene fra lutzgran i området gi opphav til planter som blir mer lik sitkagran (Forum for natur og friluftsliv Nordland).
- Manglende opplysninger om naturkvaliteter rundt tilsier at det ikke er kartlagt og at det kan være store naturverdier i området blant annet kulturpåvirket mark (Naturvernforbundet/SABIMA/WWF).

Postadresse: Postboks 5672, Sluppen, 7485 Trondheim | Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no | Internett: www.miljodirektoratet.no | Organisasjonsnummer: 999 601 391

Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo |

Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

- Veiene inn i området ser ut fra kart og flyfoto ikke ut til å være bygd for hogstmaskiner og lassbærere og dette vil bety at det ikke er god økonomi i prosjektet (Naturvernforbundet/SABIMA/WWF):
- Samlet belastning er ikke vurdert i vedtaket fra fylkesmannen (Naturvernforbundet/SABIMA/WWF).

Kommentarer til klagen fra søker

- Lutzgran har god produksjonsevne under de lokale forholdene.
- Under 1% av utmarka i og rundt Tårnvik er beplantet med gran.
- Granskogen er et velegnet habitat for mange fugle- og dyrearter.
- Det er ikke registrert spredning fra plantefelt med norsk gran i området.
- Lutzgran som plantes nå kan forventes å kunne avvirkes samtidig som eksisterende felt med norsk gran slik at det blir rasjonell avvirkning.
- Klagernes argument om standard på skogsvei tilbakevises.
- Han har hatt et sitkagranfelt som ble avvirket etter 50 år og bare ett tilfelle av spredning ble funnet.
- Skogbunnen i plantefeltet får lavt artsmangfold, men dette vil ta seg opp når feltet blir tynnet.
- Over tid vil feltet binde opp 1 tonn CO₂ per dekar og år.
- Øygårdsfjellet ligger mellom dette feltet og Lappvika og Øygården, spredning over dette fjellet må være helt usannsynlig.
- Gran har tilnærmelsesvis ingen overlevelse i fuktig jord og vil ikke ha vekstpotensiale rundt Movikvatnet.
- Det meste av kulturmarka i Tårnvik er i bruk til slåttemark og storfebeite. Det som ligger brakk er gresskledd, noe som gjør det vanskelig for gran å etablere seg.
- Konesjon til kjøp av eiendommen ble gitt på grunnlag av at det skulle drives aktivt skogbruk.

Fylkesmannens vurderinger

Fylkesmannen påpeker at dersom risikoen forbundet med bruk av lutzgran er så stor som det hevdes av klagere, vil et avslag på bakgrunn av spredningsfare knyttet til denne arten medføre at den ikke kan brukes. Det tilbakevises fra fylkesmannens side at omkringliggende plantefelt av denne og andre utenlandske treslag i nærområdet er til hinder for å gi tillatelse til denne utplantingen. Fylkesmannen tilbakeviser at manglende kartlegging er relevant ut fra en vurdering av markslag og berggrunn. Det er ikke grunn til å forvente spesielle naturverdier i området. Fylkesmannen finner det ikke rimelig å stanse planting av lutzgran eller kreve kartlegging av området før utsetting. Fylkesmannen utelukker ikke at spredning til omkringliggende områder kan skje, men mener at det vil være lett for grunneier å avbøte dette ved å fjerne spredning.

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål (forskriften) er å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet, jf. § 1. I henhold til § 5 kreves det tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål. Vurderingen av tillatelse til utsetting, skal avveie hensyn til eventuelle uheldige følger for naturmangfoldet, jf. § 7 første ledd og andre viktige samfunnsinteresser, jf. naturmangfoldloven (nml.) § 14. Prinsippene i naturmangfoldloven nml. § 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer for vurderingen, jf. nml. § 7.

Kunnskap om lutzgran

Lutzgran er en frøformerende hybrid mellom sitkagran (*Picea sitchensis*) og kvitgran (*P. glauca*). I Artsdatabankens risikovurdering fra 2012 er den kategorisert til lav økologisk risiko (LO). For øvrig er treslagene sitkagran og kvitgran vurdert til henholdsvis svært høy og høy økologisk risiko. Fra artsdatabankens faktaark fremgår det at lutzgran er skyggetålende og godt tilpasset kystklimaet i Norge. Den deler mange økologiske karakteristika med sitkagran, men har større evne til å tåle

kalde vintre. Lutzgran kan krysse seg med sitkagran. Det er rapportert om spredning av lutzgran fra plantete bestander i Nordland og Troms.

Etter at Artsdatabankens risikovurdering kom i 2012, har vi fått mer kunnskap om spredning og effekter av lutz- og sitkagran. NINA-rapport 1231 (2016) viser at lutzgran sprer seg utenfor plantefelt og etablerer seg i en rekke ulike naturtyper i Nordland. I tillegg har Norsk Botanisk Forening i Nordland i 2015 påvist betydelig spredning av lutzgran i flere ulike naturtyper (Anon 2015 og Østerkløft 2015; vårt Saksnr. 2015/1514).

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet legger til grunn for vurderingene at utsettingsområdet og områdene ikke har dokumenterte naturkvaliteter. Videre legger vi til grunn fylkesmannens vurdering av at arealene i utsettingsområdet og områdene rundt har en beskaffenhet som ikke tilsier at det er viktige naturverdier i disse. Det er Miljødirektoratets vurdering at selv om det aktuelle området med fordel kunne vært bedre kartlagt, er det tilstrekkelig kunnskap om naturen i og rundt utplantingsområdet. Naturmangfoldlovens § 8 sier at kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfold. Førre var-prinsippet tillegges dermed ikke vekt i saken, jf. nml. § 9. Selv om det finnes flere plantefelt med norsk gran og lutzgran i området, er det Miljødirektoratets vurdering at den omsøkte utplantingen i liten grad vil øke den samlede belastningen på økosystemet i området, jf. nml. § 10. Eventuelle mulige uheldige følger for naturmangfoldet kan, etter Miljødirektoratets syn, avbøtes gjennom vilkår i tillatelsen.

Vedtak

Miljødirektoratet stadfester Fylkesmannen i Nordlands vedtak av 29.04.2016, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd. Johnny Wiik gis tillatelse til utsetting av 2000 planter av lutzgran (*Picea lutzii*) til skogproduksjon på 8 dekar skogsmark på gnr./bnr. 139/21 i Bodø kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7.

Miljødirektoratets vedtak er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Johnny Wiik	Grindveien 17	8020	BODØ
Fylkesmannen i Troms / Romssa Fylkkamánni	Postboks 6105	9291	Tromsø
Fylkesmannen i Finnmark / Finnmárkku Fylkkamánni	Statens hus	9815	Vadsø
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59 Sentrum	4001	Stavanger
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	Bergen
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	Tønsberg
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	Drammen
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	Moss
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	Hamar
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	Lillehammer
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	Trondheim
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerhte-Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Bodø kommune	Boks 319	8001	Bodø